

Beschuldiging voorganger zonder hoor en wederhoor

Een accountant-administratieconsulent wijst zijn klant op fouten die een voorganger zou hebben gemaakt. Zonder hoor en wederhoor was zijn veel te stellige conclusie niet deugdelijk gefundeerd.

Accountantskamer

Zaaknummers:	21/1962 Wtra AK	
Datum uitspraak:	24 juni 2022	→
Oordeel:	gegrond	
Maatregel:	waarschuwing	
Status:	definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:TACAKN:2022:23	

» [Direct naar annotatie](#)

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Een ondernemer laat een accountantskantoor jarenlang jaarlijks een administratieve uitwerking maken van het periodiek verrekenbeding uit de huwelijkse voorwaarden. Een accountant-administratieconsulent is hiervoor de eindverantwoordelijke accountant. In het kader van de echtscheiding van de ondernemer en zijn echtgenote heeft deze AA een en ander berekend over de boekjaren 2012 tot en met 2016.

De ondernemer vindt dat het kantoor het overzicht voor de periodieke verrekening niet goed heeft opgesteld. Hij stelt het kantoor aansprakelijk voor de schade, maar het kantoor wijst die aansprakelijkheid van de hand. In september 2019 schrijft de opvolgend accountant-administratieconsulent in een e-mail aan de ondernemer dat de eindverantwoordelijke accountant fouten heeft gemaakt bij de uitwerking. De advocaat van de ondernemer stelt het kantoor de volgende dag opnieuw aansprakelijk en verwijst daarbij naar de e-mail van de opvolger (de e-mail wordt in de uitspraak 'het rapport' genoemd).

In augustus 2020 dient de ondernemer een tuchtklacht in tegen de voorganger. Hij verwijt haar onder meer dat zij de administratieve uitwerkingen van de huwelijkse voorwaarden van 2012 niet correct heeft uitgerekend. De Accountantskamer behandelt deze klacht in maart 2021 op zitting. De opvolger is daarbij aanwezig als informant van de ondernemer. Volgens het proces-verbaal van de zitting heeft de accountant op vragen van de Accountantskamer geantwoord dat hij:

- door de ondernemer is gevraagd zijn zaken te behartigen en te kijken naar de berekeningen;
- bij het nalopen van de berekeningen zag dat sommige punten niet goed waren verwerkt;
- niet is ingegaan op de berekeningen *an sich*, maar gewoon een fout heeft geconstateerd;
- dit aan de advocaat van de ondernemer heeft laten weten;
- niet weet of hij in dit geval hoor of wederhoor had moeten toepassen;
- tijdens een cursus heeft gehoord over een vergelijkbare casus;
- toen heeft voorgesteld deze zaak voor te leggen aan de Accountantskamer;
- in tegenstelling tot juristen geen deskundige is op het terrein van huwelijkse voorwaarden;
- alleen naar de belastingkant heeft gekeken, maar niet naar de huwelijkse voorwaarden zelf.

De Accountantskamer verklaart de klacht tegen de eindverantwoordelijke accountant volledig ongegrond. Een half jaar later dient het kantoor van de eindverantwoordelijke accountant een klacht in tegen de opvolger.

Klacht

De opvolgend accountant heeft:

- a. geen hoor en wederhoor toegepast, hoewel NBA Handreiking 1127 van toepassing is;
- b. geen hoor en wederhoor toegepast, hoewel zijn mail te beschouwen valt als een persoonsgericht onderzoek als bedoeld in NBA-handreiking 1112;
- c. actief voorgesteld een tuchtrechtelijke procedure te beginnen tegen een collega-accountant, zonder de (eenzijdige) feiten te verifiëren;
- d. niet de bedreiging onderkend dat hij onvoldoende vakkundig is om een akte van huwelijkse voorwaarden juridisch te beoordelen;
- e. in een mogelijke rol als partijdeskundige NBA Handreiking 1127 niet toegepast en dat geldt mogelijk ook voor NBA-Handreiking 1111;
- f. in de mail enige mate van zekerheid verschaft zonder deugdelijke grondslag.

Oordeel

De klachtonderdelen a, e en f zijn gegrond; de rest van de klacht is ongegrond.

Ad a, e en f Geen basis voor stelling

De accountant heeft zijn conclusies niet deugdelijk gefundeerd. Hij heeft de e-mail gestuurd in het kader van een adviesopdracht. Op de zitting heeft hij erkend dat hij wist van het geschil tussen de ondernemer en het accountantskantoor. Ook wist hij dat de ondernemer hem om zijn mening had gevraagd om diens standpunt te ondersteunen in dit geschil. Het gaat dus om werkzaamheden waarop in elk geval NBA Handreiking 1127 (Opdrachten uitgevoerd ter ondersteuning van (potentiële) geschillen) van toepassing is.

Volgens vaste jurisprudentie is het alleen tuchtrechtelijk verwijtbaar om een NBA-handreiking niet of niet correct toe te passen voor zover de accountant daarmee de Wet op het accountantsberoep en met name de VGBA schendt. Zie onder meer deze uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het is vaste jurisprudentie van de Accountantskamer dat de accountant óók het algemeen belang moet dienen als zijn rapport mede bedoeld om:

- een standpunt te ondersteunen in het kader van geschillen;
- te worden overgelegd in een gerechtelijke procedure. Zie onder meer deze uitspraak.

De accountant moet er dan voor zorgen dat zijn rapport de waarheidsvinding niet belemmert doordat dit te eenzijdig is toegespitst op het standpunt of belang van de opdrachtgever. Bovendien moet het feitelijk juist zijn wat hij rapporteert en moet het rapport berusten op een deugdelijke grondslag. Om een deugdelijke grondslag te krijgen moet de accountant in principe hoor en wederhoor toepassen (zie ook paragraaf 4.9 van Handreiking 1127).

De accountant heeft de eindverantwoordelijke accountant geen gelegenheid geboden om een reactie op zijn bevindingen te geven. De accountant heeft op de zitting erkend dat hij dat wel had moeten doen. Omdat hij ten onrechte geen hoor en wederhoor heeft toegepast, mist zijn 'rapport' een deugdelijke grondslag.

De accountant heeft geconcludeerd dat de uitwerking voor het jaar 2012 niet juist is, maar heeft daarbij niet de reikwijdte van de opdracht en de uitgevoerde werkzaamheden weergegeven (wat volgens paragraaf 4.5 van Handreiking 1127 wel moet). Hij heeft geen aandacht besteed aan interpretaties en alternatieven (zie de paragrafen 4.3 en 4.4 van Handreiking 1127). Door dit achterwege te laten, heeft hij de objectieve waarheidsvinding belemmerd. De accountant is bovendien te stellig geweest door geen duidelijke voorbehouden te maken of beperkingen in de uitkomsten weer te geven. Door het woord conclusie te gebruiken suggereert hij een mate van zekerheid die niet op een deugdelijke grondslag berust.

De accountant heeft het fundamentele beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid niet nageleefd, omdat:

- het rapport geen deugdelijke grondslag heeft;
- de objectieve waarheidsvinding is belemmerd;
- hij in zijn rapport te stellig is geweest.

Ad b Persoonsgericht onderzoek

Volgens het kantoor heeft de accountant een persoonsgericht onderzoek uitgevoerd, zoals bedoeld in NBA-Handreiking 1112. Bij gebrek aan hoor en wederhoor heeft dit onderzoek geen deugdelijke grondslag, aldus het kantoor.

Omdat de Accountantskamer het ontbreken van hoor en wederhoor hierboven al heeft veroordeeld, blijft dit

klachtonderdeel onbesproken.

Ad c Tuchtklachtvoorstel

In maart 2021 heeft de accountant op de zitting bij de Accountantskamer gezegd dat hij de ondernemer en zijn advocaat heeft voorgesteld een tuchtklacht in te dienen tegen de eindverantwoordelijke accountant. Het klagende kantoor vindt zo'n voorstel niet passen bij de stand van het accountantsberoep. De accountant verweert zich hiertegen door te zeggen dat hij niet actief heeft voorgesteld een tuchtklacht tegen de eindverantwoordelijke accountant in te dienen, maar slechts heeft gewezen op deze rechtsingang.

Volgens de Accountantskamer kan iedereen die ontevreden is over het werk of gedrag van een accountant daarover een klacht indienen. Je hoeft daarvoor geen belang te hebben bij de klacht. Het tuchtrecht is onder meer bedoeld om de kwaliteit van de uitoefening van het accountantsberoep op peil te houden. Door niet te eisen dat je belang moet hebben bij de klacht onderscheidt het accountantsberoep zich van andere (financiële) dienstverleners die niet aan onafhankelijk tuchtrecht zijn onderworpen. Het wijzen op de tuchtklachtmogelijkheid past bij de stand van het accountantsberoep, omdat die informatie bijdraagt aan de bekendheid van het bestaan van het tuchtrecht. In dit kader had de mannelijke AA de eindverantwoordelijke accountant niet eerst om haar zienswijze hoeven vragen. Zo'n verplichting past niet bij de laagdrempeligheid van het accountantstuchtrecht.

Ad d Deskundigheid

Op de zitting over de tuchtklacht tegen de opvolger heeft het klagende kantoor gezegd dat het de juistheid van de bevindingen niet heeft onderzocht. Het kantoor heeft dit verwijt puur gebaseerd op wat de accountant op de zitting van maart 2021 heeft gezegd. De opvolger heeft echter bestreden dat hij ondeskundig is – hij is immers accountant. Volgens hem heeft het kantoor zijn verklaring op de zitting volledig uit haar verband getrokken. Gezien dit verweer vindt de Accountantskamer dit klachtonderdeel onvoldoende onderbouwd.

Maatregel

Een waarschuwing is passend en geboden, mede omdat de accountant blijkt in te zien dat hij niet juist heeft gehandeld en een blanco tuchtblad heeft.

Annotatie Lex van Almelo

Het is een fraaie situatie: een mannelijke AA beschuldigt zijn voorganger ervan foutieve berekeningen te hebben gemaakt voor een klant en doet die beschuldiging zónder haar te horen of te laten reageren op zijn bevindingen. De klant ligt overhoop met het kantoor van de voorganger en heeft dit kantoor aansprakelijk gesteld. De klant gebruikt de e-mail prompt in een civiele procedure tegen het kantoor en voor een tuchtklacht tegen de voorganger. De opvolger heeft de klant en diens advocaat gewezen op de mogelijkheid de kwestie voor te leggen aan de Accountantskamer.

De Accountantskamer verklaarde de klacht tegen de voorganger vorig jaar ongegrond. Daarop dient het kantoor van de voorganger een klacht in tegen de opvolger. De Accountantskamer geeft deze accountant een waarschuwing, omdat zijn e-mail (in de uitspraak 'rapport' genoemd) bij gebrek aan hoor en wederhoor geen deugdelijke grondslag heeft, hij te stellige conclusies heeft getrokken en de objectieve waarheidsvinding door de rechter heeft belemmerd.

De kamer herhaalt de vaste rechtspraak een partijrapport, dat wordt gebruikt in een geschil of (waarschijnlijk) wordt voorgelegd aan de rechter, de waarheidsvinding niet mag belemmeren door eenzijdigheid, onjuiste feiten en ongefundeerde of te stellige conclusies. De personen over wie uitspraken worden gedaan of over wie conclusies worden getrokken, moeten in principe worden gehoord en de gelegenheid krijgen te reageren op de bevindingen. Anders heeft het rapport geen deugdelijke grondslag.

Het kantoor vindt het beneden de stand van het accountantsberoep om aan een klant voor te stellen een tuchtklacht in te dienen. In zijn verweer zegt de accountant dat hij slechts heeft gewezen op de mogelijkheid van een tuchtklacht, terwijl hij volgens het proces-verbaal van de zitting over de eerste klacht heeft gezegd dat hij heeft voorgesteld de zaak voor te leggen aan de Accountantskamer. De Accountantskamer vindt dat het wijzen op de tuchtklachtmogelijkheid past bij de stand van het accountantsberoep van, omdat die informatie bijdraagt aan de bekendheid van het bestaan van het tuchtrecht. Iedereen die ontevreden is over een accountant kan een klacht indienen. Die laagdrempeligheid is bedoeld om de kwaliteit van de beroepsuitoefening op peil te houden. Om te klagen hoeft je niet eens belanghebbende te zijn. Andere financiële dienstverleners kunnen volgens de Accountantskamer niet bogen op zulk onafhankelijk tuchtrecht. Zo'n verplichting past niet bij de laagdrempeligheid van het accountantstuchtrecht. Daarom hoeft je als accountant ook niet eerst de vakgenoot te polsen, voordat je die aanklaagt.

De Accountantskamer zegt het niet met zo veel woorden, maar de lijn van haar redenering doortrekkend mag je als accountant ook best iemand aanmoedigen om een klacht in te dienen tegen een vakgenoot. Je maakt er waarschijnlijk geen vrienden mee.

Deel dit artikel

